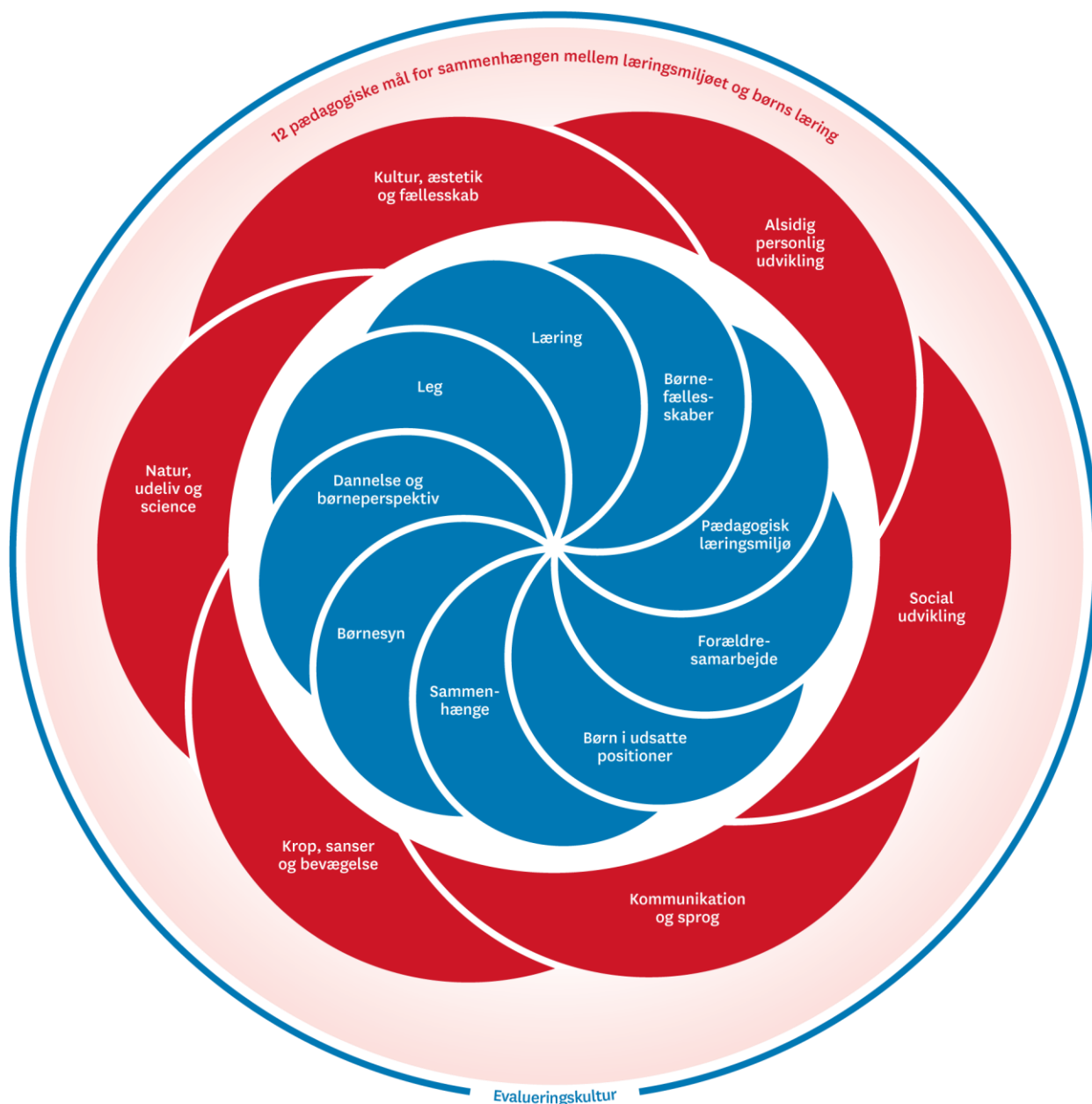

Pædagogisk læreplan for Vuggestuen Labyrinten 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

I Kalundborg kommune vægtes "det gode børneliv", med ønsket om at alle børn trives, udvikler sig og lærer.

Labyrinten er en vuggestue der er placeret midt i Kalundborg by. Vi er tæt på grønne områder, skov og bussen som vi benytter til ture ud af huset, er i gåafstand fra institutionen.

Tillige har vi et dejligt stort udenomsareal, med en stor hytte som vi benytter til arrangementer og til aktiviteter i det daglige, samt 2 legepladser med mange læringszoner.

Vores hus hedder Labyrinten, da det minder om en labyrint. Vi har kernen som man træder ind i når man kommer ind af hoveddøren. Tusindbenene, brumbasserne, mariehønsene og humlebo grupperne ligger med indgang fra kernen og har hver egen garderobe, badeværelse og en stue hvor børnene har base. Desuden har vi et fællesrum og morgenstue som vi benytter om morgenen og om eftermiddagen.

I Labyrinten er alle medarbejdere uddannet, og har mulighed for efteruddannelse. Vi vægter faglighed og refleksion over det daglige arbejde.

I vores pædagogiske praksis, anvender vi de pædagogiske værdier til at tilrettelægge et godt flow i hverdagen, som skaber gode betingelser for alle børns individuelle behov, hvor vi lægger vægt på tilknytning og omsorg til det enkelte barn og dets familie.

Vi bestræber os på at skabe trygge rammer gennem relationen til det enkelte barn, børnegruppen og børnene imellem, så børnene får lyst til at lære, lege og udvikle sig.

Sundhed/velvære – institutionen har det "det sunde frokost måltid", hvor vi serverer sundt og varierende kost hvoraf 60-90% er økologisk mad. Desuden har vi fokus på hygiejne og en aktiv hverdag. Hos os er måltidet en pædagogisk aktivitet, hvor vi har fokus på dannelse, normer og hvad vi spiser.

Derudover lægger vi vægt på selvhjulpenhed i så mange aktiviteter som muligt.

Et godt samarbejde mellem forældre og personale er udgangspunktet for barnets trivsel, så derfor vægter vi et gensidigt samarbejde højt, da trygge forældre giver trygge børn.

Børnene er opdelt i 4 grupper:

Tusindbenene	Annette Scharff og Maria Meier
Brumbasserne	Christina Madsen og Maj Larsen
Mariehønsene	Karina Nielsen og Marlene Jensen
Humlebo	Heidi Christoffersen og Annemarie Tofte

Pædagogiske teamleder: Randi Mathow

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- **Børnesyn:**

Børn har ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Som voksen skal man møde dem med respekt og omsorg.
- **Dannelse og børneperspektiv:**

Børnene skal have oplevelsen af at have indflydelse på udformningen af de pædagogiske aktiviteter.
- **Leg:**

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.
- **Læring:**

Læring handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse, fx gennem leg og relationer.
- **Børnefællesskaber:**

Allerede i vuggestuealderen skabes der relationer og venskaber som giver oplevelsen af at være en del af fællesskabet og bliver respekteret og lyttet til.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vi ser børnene som kompetente individer, alle børn har værdi i sig selv, vi prøver at møde børnene der hvor de er, samt støtter børnene i deres udvikling.

Dette sker blandt andet gennem de pædagogiske aktiviteter og de daglige rutiner.

Fx ved måltiderne, hvor børnene selv kan vælge blandt den mad der bliver serveret, samt dannelsen omkring kulturen, at sidde sammen om et bord.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi skifter mellem faste og løse rammer.

- Faste rammer i de hverdagsrutiner vi har i vuggestuen, så som måltider, garderobe og badeværelse.
- Løse rammer med plads til at følge barnets spor og udforske det barnet er optaget af.

Vi arbejder med selvhjulpethed for at styrke børnenes selvværd, selvtillid og selvstændighed, eksempelvis ved påklædning, spising og i garderoben.

En typisk hverdag i vuggestuen vil se sådan ud:

6.00-8.15: Morgenmad 6.00-7.15 og leg i fællesrummet, hvor børnene med stille aktiviteter kan starte dagen.

8.15-8.30: Vi går ud i basisgrupperne, hvor vi øver at vaske hænder og tørre hænder med børnene.

8.30-9.00: Formiddagsmad (et let måltid bestående frugt/grønt og brød) og morgensamling, hvor børnene får set hinanden og vi snakker om, hvem der mangler. Morgensamlingen kan variere fra gruppe til grupper i indhold.

9.00-10.30: Børnene opdeles i mindre grupper og der arbejdes med de pædagogisk planlagte aktiviteter.

10.30-11.00: Frokost, hvor vi har fokus på smag, farve, konsistens, smagsintegration og medbestemmelse.

11.00-11.30: Børnene skiftes og puttes. De større børn hjælper selv til med afklædning og de tilbydes at sidde på toilettet.

11.30-14.00: Børnene sover. Der er sampasning i Fællesrummet, for vågne børn.

14.00-14.30: Eftermiddagsmad (et let måltid).

14.30-17.00: Børnene samles i Fællesrummet eller på legepladsen (alt efter årstiden), hvor der vil være enkelte pædagogiske tilbud og rum til leg.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

- I vuggestuen Labyrinten starter forældresamarbejdet under indkøring af barnet. Under indkøring lærer vi hinanden at kende og det er også her vi laver den første forventningsafstemning. Igennem løbende dialog med forældrene genovervejer og genforhandler vi forventninger.
- Vi informerer forældrene om barnet hverdag, trivsel og udvikling ved hente/bringe situationer. Ved behov for uddybelse eller ved bekymring indkalder vi til samtale.
- Vi opfordrer forældrene til at samtale med deres børn om barnets dag i vuggestuen og vi understøtter deres samtale ved den daglige korte dialog omkring barnets dag og ved anvendelse af intranettet fx dagbog, billeder, nyhedsbreve osv.
- Vi ser forældrene som en ressource i forhold til deres børn og samarbejder med forældrene om barnets udvikling og trivsel.
- I løbet af et år afholder vuggestuen 4-5 arrangementer hvor forældrene er inviteret. Arrangementerne tager udgangspunkt i et givent tema.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

- Hos os er alle børn og forældre ligeværdige og imødekommes positivt, med forståelse for at hvert barn og hver familie er forskellig.
- Vi har en fast struktur for dagen, hvor kun tiden fra 9-10.30 og tiden fra 14.30-17 varierer i indhold. Om formiddagen har vi pædagogiske aktiviteter og om eftermiddagen er der en mere løs struktur, med enkelte pædagogiske aktiviteter og plads til leg. Den faste struktur er med til at skabe forudsigelighed og derigennem tryghed for barnet.
- Vi arbejder med børnene i mindre grupper opdelt efter alder og udvikling. Det giver ro for det enkelte barn, og i gruppen som helhed da det giver det pædagogiske personale mulighed for at kunne fokusere på det enkelte barn. Derudover vil de små grupper give plads og trygge rammer, som det enkelte barn har brug for, for at turde udfordre sig selv og derigennem opnå mestring. At arbejde i mindre grupper kan også give barnet en følelse af at tilhøre et fællesskab, for en kortere eller længere periode, og den inkluderende tilgang kan gøre, at børnene viderefører fællesskabet uden om de pædagogiske aktiviteter.
- Vi tager højde for børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter ud fra deres individuelle behov og udvikling. Vi arbejder i grupper med emner som fx: sprog, motorik, sociale kompetencer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

- I vuggestuen Labyrinten inddrager vi vores lokalsamfund på forskellige måder. Vi arbejder ud fra temaerne i læreplanen og temaerne i vores årshjul, som revideres hvert år. I den forbindelse prøver vi så vidt muligt, at inkludere vores lokalsamfund i planlægningen af temaerne. Det kan for eksempel være ture eller busture til plejehjemmet, den lokale bonde-mand, biblioteket, Loch Ness, Kirken til jul etc.
- Vi afholder børnenes grundlovsdag, hvor vi inviterer institutioner fra området til at komme og være med.
- Det vigtigste for os er, at det skal give mening for børnene og at der gerne skal være et læringselement i at være opsøgende i lokalsamfundet. Derfor er det ikke nødvendigvis alle børn der kommer med på tur hver gang.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

- Vuggestuen Labyrinten er en institution med fire lige store stuer og et fællesrum. Vi har tilknyttet fast personale til hver stue, som hver især har ansvaret for at indrette stuen, så den er indbydende, stimulerende og æstetisk inspirerende og får personlighed.

Børnene er med til at sætte deres præg på stuen i kraft af tegninger, malerier, perleplader, løbebaner, bilbaner etc. Som tager afsæt i børnegruppen og det igangværende tema. Det meste legetøj står i børnehøjde, så børnene selv kan vælge til og fra og blive inspireret i deres leg.

- Vore badeværelser er indrettet med børne toiletter og håndvaske, så børnene selv kan nå og vaske hænder under guidning af pædagogen.
- Fællesrummet er inddelt i mindre læringsrum, hvor nogle opfordrer til forskellige fysiske aktiviteter (fx rutsje, kravle, hoppe), nogle opfordrer til stillesiddende aktiviteter (fx tegne, puslespil, historielæsning/dialogisk læsning) etc.
- Vi har et stort udendørs areal, som omkredser hele huset. Udendørsarealet er opdelt i flere zoner, som giver børnene rig mulighed for varierende udfoldelsesmuligheder.
- Som rollemodeller for børnene, er det vigtigt, at børnene mødes af et positivt og engageret personale.
- Hvert barn har værdi i sig selv og anerkendes som enkelt individ, som vi inddrager under hensyntagen til barnets alder og modenhed.
- Da vi arbejder med de nye styrkede læreplaner, opdeler vi børnene på tværs af grupperne om formiddage. Det er med til at skabe et bedre og et mere fokuseret læringsrum for børnene, da der her kan skabes den fornødne trygge stemning til, at hvert barn tør at udfordre sig selv. De mindre grupper giver det pædagogiske personale et større overblik og mulighed for at kunne fokusere på det enkelte barn og yde større nærvær.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vi har aldersintegreret basisgrupper, hvor der er diversitet i køn, social og kulturel baggrund.

- Der er faste pædagoger i basisgruppen, som skaber tryghed og kontinuitet for barnet. Barnet vil også primært være sammen med gruppen, hvilket giver genkendelighed og kan skabe nogle stærkere børnerelationer, for gruppen.
- Der arbejdes i mindre grupper for at skabe et godt læringsmiljø og mere ro for børnene, så de får mulighed for at udvikle sig via leg og aktiviteter, der inviterer til at udfolde, udforske og erfare sig selv og hinanden på mange nye måder.
- Vi guider barnet til at kunne håndtere forskellige følelser, eksempelvis vrede, skuffelse, glæde etc. Barnet hjælpes til at kunne håndtere følelserne på en socialt hensigtsmæssig måde.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Børnene lærer at navigere i forskellige arenaer med forskellige spilleregler. Eksempelvis kan der være forskel på hvordan man leger i basisgruppen og hvordan man leger i større grupper.
 - Vi tilrettelægger aktiviteter således, at der er plads til at kunne følge barnets spor. Derved får barnet medbestemmelse i hverdagen. Det kan være, når vi synger sange og børnene har ønske om bestemte sange.

- Vi tilrettelægger aktiviteter, hvor børnene kan lære og øve at samarbejde med andre. Det kan fx være, når et barn hjælper personalet med at hente og aflevere madvogn. Eller når børnene hjælper hinanden med at tage sko på.
- Vore pædagogiske måltider har fokus på danske kultur i spisesituationer. Vi øver at spise med ske/gaffel, at bede om mere, selv at øse op, snakke om maden, at blive siddende til alle er færdige. I vuggestuen har vi en kultur for, at vi afslutter måltidet med en sang.
- Børnene lærer at være sammen med andre, respektere andre og samarbejde med andre, både give og tage plads i sociale sammenhænge, lære sociale spilleregler, lære at danne venskaber, social opmærksomhed, social ansvarlighed, kendskab til danske traditioner og samfundsværdier.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Det pædagogiske personale bestræber sig på at sætte ord på alt hvad de laver, for at give barnet tryghed, nysgerrighed på ord og starte en dialog med barnet.
 - Sproget læres igennem dialog, ved samling, måltid, garderobe, læringsgruppe, ture og på legepladsen. Pædagogen er opmærksom på sin rolle som initiativtager til dialogen, da pædagogen skal understøtte de første kommunikative og sproglige kompetencer.
 - Sproget er altid en del af læringsmiljøerne. Dog vil der være læringsmiljøer hvor sproget er mere i fokus end andre. Det kan eksempelvis være når vi har fællessang eller dialogisk læsning.
 - Vores børnegruppe er i begyndelsen af deres sproglige udvikling, derfor er vi meget bevidste om at formulere enkle og korte sætninger. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og følger og støtter dets sproglige initiativ.
 - Vi opfordrer børnene til at bruge kroppen til at kommunikere med. Det gør vi bl.a. ved at anvende fagtesange, rim og remser.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vi benytter hytten, som ligger på vores legeplads. Her har børnene mulighed for at udfolde deres grovmotorik, eksempelvis ved boldspil, kolbøtter, motorcykel og løbecykler.
 - Vi synger hver fredag hvor vi har sange med fagter, samt sanglege med og uden instrumenter.
 - I vores fællesrum har vi et legetårn, bestående af skumpuder i forskellige udformninger. Denne benyttes blandt andet til at lave motoriske forhindringsbaner. Desuden har puderne forskellig vægt, som udfordrer børnenes styrke, bevidsthed om tung og let og deres kropsbevidsthed.
 - Vi styrker den finmotoriske udvikling igennem aktiviteter som at tegne, sætte perler på en perleplade, lægge puslespil eller at klippe med saks. For de allermindste styrkes pincetgrebet under måltiderne, hvor de får lov til selv at ”fange” maden og putte den i munden.
 - Når børnene er blevet stabile i deres gang, går de selv når vi er på tur, her øves bl.a. at holde i hånd, at følges ad og at kunne mestre en længere gåtur.
 - Vi øver og styrker mundmotorikken ved at puste sæbebobler, puste til fjer og mælkebøtter.
 - Finmotorikken styrkes ved yoga forløb, her udfordres børnene i deres balance og deres sanser bliver stimuleret.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
 - Vi bestræber os på at komme udenfor dagligt, så børnene møder og får en kropslig fornemmelse af al slags vejr.
 - Vi tilrettelægger udendørsaktiviteterne ud fra børnegruppe, vejr og tema fra årshjulet, så som ”fra jord til bord”, ”krible krable” etc. Vi hopper i vandpytter, når det regner og kælker, når det har sneet. Vi finder snegle på skrænten og regnorme i jorden.
 - Vi går ture i de lokale naturomgivelser, som engen, klosterskoven og møllebakken, hvor børnene undersøger hvad naturen har at byde på af insekter, planter, træer og dyreliv. Vi samler, naturting som vi taler om og tager med hjem.
 - I vores egne udendørsarealer eksperimenterer vi med bl.a. vand. Vi undersøger hvad der kan flyde og hvad der synker, hvad der sker med sand og jord når det bliver vådt og hvad det så kan bruges til. Vi har blomster-, krydderurte- og jordbærbede, som stimulerer og udvikler børnenes sanser.
 - Vi bruger udendørsarealernes forskellige faciliteter. Vi rutsjer, gynger, leger i sandkasse og går balancegang, for at styrke kroppen og kropsbevidstheden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
 - Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vi har valgt at skabe læringsmiljøer omkring de danske kulturelle traditioner: jul, fastelavn og påske. Vi kører et tema omkring disse traditioner, hvor børnene får lov til at stifte bekendtskab med de elementer traditionerne indebærer. Fx klipper vi julepynt, synger julesange og holder børnejulefrokost i december.
 - Vi holder nogle arrangementer i løbet af året, som er en del af vuggestuens kultur. Vi afholder bl.a. Børnenes Grundlovsdag, hvor vi planlægger dagen ud fra et tema fx Børns ret til forskellighed.
- Vi afholder hvert år en sommerfest, hvor forældrene er inviteret. Børnene får derigennem kendskab til bl.a. forskellig mad og forskellige sprog, for hver familie skal medbringe en ret og derud over, så taler familierne modersmål indbyrdes. Da vi har en stor kulturel diversitet i vuggestuen, er sommerfesten præget af mange kulturer.
- Når vi arbejder med de æstetiske elementer, udtrykker børnene sig eventuelt gennem malerier, hvor deres kreativitet kommer til udtryk.
 - Hver fredag holder vi fællessang, hvor alle basisgrupperne samles i Fællesrummet. Vi starter altid med at synge den samme velkomstsang, hvor vi siger goddag til de forskellige

grupper. Derefter synger vi forskellige sange og laver sanglege, som børnene er med til at vælge. Til slut synger vi en farvelsang, som også er den samme hver gang.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

- I basisgrupperne planlægger man de pædagogiske temaer der er i årshjulet ud fra SMTTE modellen, der evalueres løbende og afsluttes med en stor tema evaluering på planlægningsmødet. Planlægning/evaluering af temaerne foregår på planlægningsmøder som er indlagt i årsnormen. SMTTE modellen laves digitalt og bliver ved afslutningen af temaet lagt i en fællesmappe, idebank, som alle kan gå ind og lade sig inspirere. SMTTE modellen tydeliggør sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål.

- Hver mandag afholder personalet møde med en pædagogisk repræsentant fra hver basisgruppe, hvor den kommende uge drøftes, med hensyn til personale fremmøde og planlagte ture ud af huset.
- Hver måned er der et personalemøde, hvor der arbejdes med de pædagogiske temaer, og informationer som vedrører hele huset.
- Vi arbejder på at få en mere systematisk evaluering kultur, hvor vi kun arbejder med et pædagogisk tema af gangen, som derefter evalueres.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil sammenfatte de evalueringer der er udarbejdet og reflektere over vores videre pædagogiske praksis.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC